

ОСНОВИ МІЖНАРОДНИХ СТРАТЕГІЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД ПОСТКРИЗОВОГО ВІДНОВЛЕННЯ

О. Утенкова¹, І.М. Посохов²

¹ *магістрант кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, НТУ «ХПІ», Харків, Україна*

² *професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин, доктор екон. наук, НТУ «ХПІ», Харків, Україна*
posokhov7@gmail.com

Актуальність проблеми обумовлена важливістю посткризового відновлення економіки України. Метою роботи є дослідження міжнародної стратегії посткризового відновлення економіки – комплексного плану дій, спрямованого на подолання наслідків економічної кризи та забезпечення сталого розвитку в глобальному контексті, що відіграють важливу роль у формуванні економічної політики держав та визначають напрями посткризового відновлення економіки [1].

Такі стратегії зазвичай формуються на основі детального аналізу причин і наслідків кризи, з урахуванням особливостей національних економік і тенденцій розвитку світової економіки. Вони варіюються від заходів фіскального стимулювання, монетарної політики, структурних реформ до міжнародного співробітництва. Класифікація міжнародних стратегій посткризового відновлення є багатогранною і охоплює різні підходи до подолання наслідків економічної кризи. Виділяють кілька основних типів таких стратегій: фіскальні, фінансові, структурні та інституційні [2, 10]. Важливо зазначити, що ефективні міжнародні стратегії посткризового відновлення часто поєднують елементи різних типів, створюючи комплексний підхід до вирішення економічних проблем [3]. Такий інтегрований підхід дозволяє аналізувати різні аспекти економічної кризи та забезпечити більш стійке та всеохоплююче відновлення. Оскільки характер і масштаби економічних криз можуть бути різними, стратегії відновлення повинні мати можливість швидко адаптуватися до мінливих обставин [4].

Гнучкість стратегії відображається в її здатності враховувати особливості різних секторів економіки та регіонів. Ця здатність особливо важлива в країнах з диверсифікованою або федеративною економікою, де різні регіони можуть мати різні підходи до відновлення. Крім того, стратегії адаптації часто включають механізми зворотного зв'язку та постійного моніторингу, які дозволяють швидко оцінити ефективність впроваджених заходів і внести необхідні корективи. Ще одним аспектом гнучкості є також здатність стратегій інтегрувати нові технологічні рішення та інноваційні підходи, які можуть з'явитися вже після початку реалізації стратегії. Це може включати, наприклад, використання великих даних та штучного інтелекту для аналізу економічних трендів, впровадження блокчейн-технологій для підвищення прозорості фінансових операцій або застосування нових методів дистанційної роботи та онлайн-освіти. Світовий досвід посткризового відновлення є надзвичайно цінним джерелом інформації та практичних рішень для країн, що стикаються з економічними викликами. Цей досвід охоплює широкий спектр стратегій та підходів, які були застосовані різними державами для подолання наслідків економічних криз.

Міжнародний досвід посткризового відновлення – це сукупність апробованих на практиці методів, інструментів та механізмів, спрямованих на стабілізацію економічної ситуації та створення умов для відновлення економічного зростання після кризових явищ [5]. Крім того, міжнародний досвід свідчить про важливість швидкого реагування

на кризи та гнучкого використання різних інструментів економічної політики. Успішні стратегії часто поєднують короткострокові стабілізаційні заходи з довгостроковими планами структурних перетворень, які не лише допомагають подолати негайні наслідки кризи, а й закладають основу для майбутнього сталого економічного зростання. Одним з найбільш значущих прикладів міжнародного досвіду посткризового відновлення є реакція світової спільноти на глобальну фінансову кризу 2008-2009 років. Ця криза стала каталізатором для розробки та впровадження нових підходів до регулювання та міжнародної співпраці. Згідно з дослідженням Школи І.М.: «глобальна фінансова криза продемонструвала необхідність координованих дій на міжнародному рівні для ефективного подолання економічних викликів глобального масштабу» [6]. Багато країн та міжнародних організацій використовували свій досвід при розробці стратегій реагування на економічні виклики, пов'язані з пандемією COVID-19 у 2020-2021 роках. Це демонструвало важливість постійного аналізу та адаптації міжнародного досвіду посткризового відновлення до нових економічних реалій. Монетарна політика також є важливим інструментом посткризового відновлення. Інноваційні підходи до монетарної політики дозволили забезпечити фінансову стабільність та підтримати економічне зростання в умовах низької інфляції [7, 8, 9, 11]. Також важливим аспектом міжнародного досвіду посткризового відновлення є підтримка експорто-орієнтованих галузей економіки. Багато країн впроваджували програми підтримки експорту та сприяння виходу національних компаній на міжнародні ринки. Це включає надання експортних кредитів та гарантій, інформаційну та консультативну підтримку експортерів, спрощення митних процедур та розвиток експортної інфраструктури.

Можна зазначити, що міжнародний досвід посткризового відновлення є багатограним та різноманітним. Він охоплює широкий спектр стратегій та підходів, від макроекономічних заходів до секторальних політик та соціальних програм.

Список літератури:

1. Глобалізаційні процеси у світовій економіці: виклики та можливості для України : колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. О.О. Борзенко // НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2022. – 264 с.
2. Сіденко В.Р. Глобальні структурні трансформації та тренди економіки України. / В. Р. Сіденко // Економіка і прогнозування. – 2018. – С. 7-29.
3. Геєць В.М. Феномен нестабільності – виклик економічному розвитку / В. М. Геєць // Київ: Академперіодика. – 2020. – 456 с.
4. Копійка В. В. Європейський Союз у міжнародних відносинах : навч. посіб. / В. В. Копійка та ін. ; за ред. В. В. Копійки // Київ: нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2021. – 559 с.
5. Кваша О. С. & Синякова А. В. (2019). Україна та ЄС: проблеми та перспективи інтеграції в сучасних умовах / О. С. Кваша // Науковий вісник УжНУ. Серія: МЕВ та СГ. – 2019. – Вип. 23. Ч. 1. – С. 112-117.
6. Трансформації в глобальній економіці та Україна : монографія / за заг. ред. І. М. Школи та О. В. Бабінської; Чернів. торг.-ек. ін-т КНТЕУ. – Чернівці : Друк Арт, 2014. – 416 с.
7. Посохов І. М. Аналіз ризиків управління в системі менеджменту якості підприємства / І. М. Посохов // Бізнес Інформ. – 2016. – № 1. – С. 311-316.
8. Посохов І. М. Дослідження існуючих наукових підходів до визначення категорій "ризик", "управління" та "управління ризиками" / І. М. Посохов, Ю. В. Жадан // Бізнес Інформ. – 2015. – № 12. – С. 26-31.
9. Посохов І. М. Дослідження державної політики регулювання ризику в країнах ЄС / І. М. Посохов // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 2. – С. 8-11.
10. Posokhov I., Dyuzhev V., Zhadan Yu. Risk management of industrial enterprises: theory and methodology: monograph. Kharkiv: Publishing House I. Ivanchenko, 2020. 175 p.
11. Dykan V.L., Posokhov I.M. Research of international risk management standards. – Business Inform. – 2014. – № 1. – pp. 314–319.